Το ΑΕΙ της Κρήτης... πήρε τα βουνά για τη συν-βιωματική παιδεία

Πρωτόκολλο συνεργασίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση υπέγραψε το εναλλακτικό Πανεπιστήμιο των Ορέων

Μια σημαντική πρωτοβουλία πάρε «σάρκα και οστά» στις 5 Φεβρουαρίου, με την υπογραφή του πρωτοκόλλου συνεργασίας, ανάμεσα στους ιθύνοντες του θεσμού του Πανεπιστημίου των Ορέων, της Περιφέρειας Κρήτης αλλά και πολλών δημαρχιών του νησιού.

Γράφει
Ελένη Φλουράκη
eflourakis@otenet.gr

Η θεσσαλονίκη πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου των Ορέων, που έχει ως εμπνευστή τον πρύτανη του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιάννη Παλλήκαρη, έχει γνωρίσει μεγάλη απήχηση στους κατοίκους των ορεινών χώρων της Κρήτης, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον περασμένο Οκτώβριο, στη διάρκεια της συνόδου των πρυτάνεων που είχε διοργανώσει το Πανεπιστήμιο Κρήτης, οι εκπρόσωποι των διοικήσεων των ΑΕΙ, εντυπωσιάστηκαν από τις δράσεις του Πανεπιστημίου των Ορέων.

Το πρωτόκολλο συνεργασίας της 5ης Φεβρουαρίου, μεταξύ των εμπνευστών της σημαντικής αυτής πρωτοβουλίας και της Αυτοδιοίκησης υπογράφτηκε στην Ιερά Μονή του Βιδάκου στα Ρέθυμνο, ενώ η Λαικόβεια Επιστολή του Πανεπιστημίου των Ορέων με επικεφαλής τον κ. Παλλήκαρη παρουσίασε τους σκοπούς του οράματός της αλλά και τις δράσεις του εγκηρύσσοντας. Στην παρουσίαση συμμετείχαν εκτός από τον πρύτανη του Πανεπιστημίου Κρήτης, ο καθηγητής Γενικής Ιατρικής Λοιμώξεων, ο επίκουρος καθηγητής Βιολογίας Στέργιος Πυρήτιος και ο επίκουρος καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημήτρης Κορκιάζογλου. Στη συνάντηση συμμετείχαν ακόμη ορισμένοι ακαδημαϊκοί, μέλη του Πανεπιστημίου των Ορέων αλλά τους εθελοντές αλλά και πλήθος κόσμου.

Μετά την υπογραφή του Πρωτοκόλλου, οι ομάδες εργασίας του Πανεπιστημίου των Ορέων τη σκέφθηκαν τα Ζωνιανά, τα Λιβάδια, την Αξό και τα Σίβριτα. Πιο συγκεκριμένα, στα Ζωνιανά, ο κ. Παλλήκαρης και ο κ. Λιανός παρουσίασαν τα αποτελέσματα της έρευνας και των μελετών που είχαν γίνει τα τελευταία πέντε χρόνια στην περιοχή, παρουσία γιατρών, φοιτητών, κοινωνικών φορέων αλλά και των κατοίκων του χωριού. Στα Λιβάδια, ομάδα πανεπιστημιακών και άλλων εθελοντών του Πανεπιστημίου των Ορέων είχαν συνάντηση συζήτηση με τη νεολαία του χωριού. Στην εκδήλωση αυτή συμμετείχαν περισσότεροι από 100 νέοι, μαζί με γονείς αλλά και εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας. Στην Αξό, οι ορθοδόντιστοι των Ορέων με επικεφαλής τον επίκουρο καθηγητή Ορθοδοντολογίας Ευστάθιο Δετοράκη, εξέτασαν ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων της, ενώ στη Σίβριτα, ο κ. Πυρήτιος μαζί με εθελοντές, επισκέφθηκαν τα μέλη του Συνεταιρισμού Ρίγανης και Αρωματικών Φυτών Κρήτης, με τα οποία και συζήτησαν θέματα που ασφαλώς σε γενικότερο επίπεδο και το περιβάλλον της επαρχίας Αμαρίου στο Ρέθυμνο. Σύμφωνα με τους διοργανωτές, όπως άλλωστε επισημάνθηκε και κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης για την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας «η σχέση και η ευαισθησία είναι έκδηλη στα πρόσωπα και τις συμπεριφορές των αποκλεισμένων στα ορεινά, κατοίκων της Κρήτης, και αυτό σταλέζει τις ψυχές των μελών - εθελοντών του Πανεπιστημίου των Ορέων».

Η απάτηση που έχουν οι δράσεις των μελών του Πανεπιστημίου των Ορέων, στον αγραστικό πλήθος, στον οποίο και απευθύνονται, είναι εντυπωσιακή

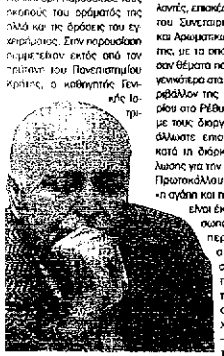

Ένας από τους ιδρυτές του εναλλακτικού Πανεπιστημίου είναι και ο κ. Γιάννης Παλλήκαρης

Η διακήρυξη του νέου κινήματος

Στο κείμενο της Διακήρυξης του Πανεπιστημίου των Ορέων περιγράφεται αναλυτικά, η μέθοδος που ακολουθείται για την επίτευξη των στόχων του εναλλακτικού πανεπιστημίου. Έτσι, όπως επισημαίνεται στο κείμενο: «Η επίτευξη των στόχων θα γίνει με το διάλογο και το συγκεκριμένο της βιωματικής με την επιστημονική γνώση από τους ανθρώπους που την υπαρετούν ένθεν και ένθεν, τόσο εντός όσο και εκτός των πανεπιστημίων, στο χώρο της πρωτογενούς παραγωγής. Θα γίνει με την ως προς κάθε επίπεδο επιστημονική υποστήριξη ενεργειών σε χώρους τομείς παιδείας δράσης και του συγκεκριμένα στα πεδία της οικονομίας, της παιδείας, του πολιτισμού και της υγείας. Θα γίνει με τη "δίοδο σκάλα της παιδείας", της ελαχιστής ανταγωνίας κοινωνίας και της απεξάρτησης από τα πλαστικό κράτος. Θα γίνει με τη δημιουργία πολιτικών και οικονομικών δρωμένων στη βάση του εθελοντισμού στις ορεινές αλλά και τις κοινωνικά αποκλεισμένες περιοχές».

Στο ίδιο κείμενο υπογραμμίζονται ακόμη τα εξής: «Καθίσταται σαφές ότι το Πανεπιστήμιο των Ορέων ορίζεται από τη βιωματική διάσταση της γνώσης, ενώ επενδύει στη διαθεσιμότητα και προϋποθέτει πάσα την αλληλοδιδακτική προσέγγιση δόσο και τη δυνομική αλληλεπίδραση όλων των δρώντων προσώπων και κοινωνικών υποκειμένων. Εδράζεται στη δημιουργία μιας εμπραγμάτης κοινότητας, η οποία ορίζεται με τη σειρά της από τη συν-βιωματική παιδεία, μέσα από τη συνθήκη της δυνομικής αλληλεπίδρασης και αποκοπεί στο να δημιουργήσει κοινωνικές γέφυρες και να ελαχιστοποιήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη φτώχεια και την παραβατικότητα, φαινόμενα συγχρονικά της εποχής μας. Κοινωλογές το Πανεπιστήμιο των Ορέων αναπτελεί τα εγκείρημα συγκρότησης μιας δυνομικής κοινότητας ερευνητών, πανεπιστημιακών, κοινωνικών εταίρων και πολιτών της ορεινής περιφέρειας που γνώσεις αλληλεπιδρούν και αμοιβαία μεθοκνιν. Το Πανεπιστήμιο των Ορέων αναδεικνύεται ως αποστολή και κατατείνει στη φιλοσοφία ενός υφιστάμενου πραγματικού Πανεπιστημίου. Θεωρείται ωστόσο ως Πανεπιστήμιο έξω από πανεπιστημιακό κτίριο, που θα δραστηριοποιείται στις περιοχές των ορεινών και αποκλεισμένων οικισμών, μέσα στην καρδιά της κάθε τοπικής κοινωνίας».

Το φυλλάδιο του Πανεπιστημίου των Ορέων όπου περιγράφονται αναλυτικά οι στόχοι και η φιλοσοφία του

Η διαδρομή των Ορέων

2008
- 18 Ιανουαρίου στο Μυλοπόταμο: Παρουσίαση, συζήτηση της ιδέας του Πανεπιστημίου των Ορέων
- 19 Ιουνίου στο Δρυπέδιο Λασιθίου: Ανοίχτηση νέου φόλιο ενός εναλλακτικού Πανεπιστημίου μέσα στην κοινωνία
- 27 Σεπτεμβρίου στον Θμαλό: Υπογραφή Διοικήτρας του Καταστατικού
- 19 Οκτωβρίου στο Ψιχρό: Επαφή με τοπικούς φορείς και Κοιμόνειο Ιδρυμα

2009
- 31 Ιανουαρίου στην Αξό: Διάλεξη του καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και διευθυντή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης κ. Ν. Σταμπολίδη
- 13 Φεβρουαρίου στην Κρήνα: εκπαιδευτική παρέμβαση
- 21 Απριλίου στις Βούτες: Συνάντηση Εκτελεστικής Επιτροπής Νέου σώματος
- 13-15 Μαΐου στην Κάντανο: Επίσκεψη Κινητής Οφθαλμολογικής Μονάδας
- 10 Ιουλίου στις Βούτες: Συνάντηση και δημιουργία της Οικονομικής Επιτροπής
- 11 Ιουλίου στη Σύρο: Παρουσίαση του Πανεπιστημίου των Ορέων σε ειδικό Επιστημονικό και Μορφωτικό Ιδρυμα (Ο.Ε.Ε.Ε.)
- 17 Ιουλίου στο Σέλινο Κισάμου: Ανοιχτό φόρουμ Αγίος Μαρκάνος
- 21 Ιουλίου στο Κάλαμο: Οφθαλμολογικός έλεγχος των κατοίκων της περιοχής
- 7 Αυγούστου στο Ψιχρό: Συμμετοχή με ομάδα από 15ο Σύλλογο Κρήτων Επιδιωκόντων
- 21 Αυγούστου στον Αλμυρό: Οφθαλμολογικός έλεγχος κατοίκων της περιοχής
- 27 Αυγούστου στο Ψιχρό: Παρουσίαση στις Μουσικές Ακαδημίες Η.Π.Ε.Ε.
- 29-31 Σεπτεμβρίου στο Σφακιά: Συμμετοχή με τρεις ομάδες για την ανοιχτόκαρδη παραδοσιακής πρόνοιας της τριβής της τοπικής
- 18 Οκτωβρίου στην Ανώμαλη Σφακίων: Πρωτοποριακή συνάντηση για το Παραδοσιακό Τριφύλλιο
- 8 Δεκεμβρίου στο Ηράκλειο: Συνάντηση ομάδας για την καταγραφή Κρητικής Ντοπολιάς

2010
- 2 Φεβρουαρίου στη Ανώμαλο: Διάλεξη καθηγητή Γ. Πασιάδη με θέμα «Δυναμέξη - θείο δώρο, μαθησιακές δυσκολίες, διαφορετικά πρόσωπα»
- 21 Μαρτίου στο Τυμπάκι: Θεατρική παράσταση «Ο Μικρός Ιππάνιος»
- 18 Απριλίου στο Σφακιά: Παρουσίαση μελέτης πολυσύνθετου Ιλιακού Τριφυλλιού
- 2 Ιουνίου στο Ηράκλειο: Εργαστήριο «Η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου των Ορέων στην Κρήτη» με τη συμμετοχή φορέων από το Πανεπιστήμιο των Ορέων, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Πανεπιστήμιο Leiden της Ολλανδίας
- 28 Αυγούστου στο Λουτρό: Συνάντηση με το Σύλλογο Ελλήνων Κτηνοτροφίας για επιμέρους συνεργασία
- 22 Οκτωβρίου στην Κρήνα: Αλληλοδιδακτικά μαθήματα πόλεως και περιφέρειας στο πλαίσιο της 65ης Σύνοδου των πρυτάνεων
- 30 Οκτωβρίου στο Ρέθυμνο: Στο πλαίσιο της 66ης Σύνοδου των πρυτάνεων διοργανώσαμε παράλληλο πρόγραμμα για τις συζύγους των πρυτάνεων και αντιπρυτάνεων
- 27 Δεκεμβρίου στο Ηράκλειο: Ανοιχτήμερο 2010, πρόγραμμα για νέες δράσεις

2011
- 25 Ιανουαρίου στις Βούτες: Συνάντηση με ομάδα για υποστήριξη των σχολείων των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών
- 5 Φεβρουαρίου στο Βάσσακο: Συνάντηση με περιφερειακό, αντιπεριφερειάρχες και δημάρχους στην Ιερά Μονή Βιδακάκι

Πανεπιστημιακοί και εθελοντές με τις δράσεις τους φροντίζουν τους κατοίκους των ορεινών περιοχών της Κρήτης, ανεξάρτητα από την ηλικία τους

Φιλοσοφία και αποστολή μιας πρωτοβουλίας

Με κεντρικό σύνθημα «Συν-βιωματική παιδεία» και «Πίνε υποστηρικτής, γίνε Ορέος», οι εισηγητές του Πανεπιστημίου των Ορέων έχουν θέσει συγκεκριμένους στόχους στην αποστολή τους, η οποία διέπεται από εκπαιδευτικού χαρακτήρα φιλοσοφία.

Για αυτήν ακριβώς τη φιλοσοφία του Πανεπιστημίου των Ορέων, οι δημιουργοί του υπογραμμίζουν: «Οι σύγχρονες κοινωνίες αποτελούνται από κοινωνίες πόλεων, στις οποίες η περιφέρεια και κυρίως οι αποκλεισμένες ομάδες συρρικνώνονται, και οδηγούνται σε ακόμη μεγαλύτερο κοινωνικό αποκλεισμό. Μέσα απ' αυτή την ιδιότυπη, μη βιωματική πολιτισμική μετάλλαξη, προωθούνται τα αξιώματα του ψυχρού επίπεδου πολιτισμού της πλεόνασης και του πλαστικού κράτους, ενώ επέρχεται και η συνεπακόλουθη εξάρτηση και εργασιακή υποθήκη των κατοίκων της. Όλα αυτά σε συνδεσμή με την σουλάγιστη εξάντληση των φυσικών πόρων και την ταύτιση της έννοιας και ποιότητας ζωής με την υλική ευμάρεια και τον ελεύθερο χρόνο που διατίθεται στην ψυχαγωγία, οικοδομείται μια σοβαρή ιεράρχηση προτεραιοτήτων και αποβλώνεται τα ιδεώδες της παιδείας».

Ποια είναι όμως η αποστολή του εναλλακτικού Πανεπιστημίου; Οι εμπνευστές του επισημάνουν: «Το Πανεπιστήμιο των Ορέων ξεκίνησε πάνω από παρατήρησεις, προτάσεις και ιδέες των ανθρώπων της Κρήτης. Πρωτοπόροι και οραματιστές είναι μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Κρήτης, διανοούμενοι, φοιτητές, άνθρωποι της Πίστης και άνθρωποι που είναι δια βίου ερωτευμένοι με την Κρήτη. Η βιωματική γνώση ήδη εξασκείται κάτω από τα αποστολικά δεδομένα της επιστήμης, όπου η πληροφοριακή ανακύκλωση μας έχει καταστήσει ανωφέλους. Οι ορεινές περιοχές της Κρήτης έχουν ανάγκη για να ανασταθούν και από την συνοχική της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η ίδια η πανεπιστημιακή κοινότητα βγαίνει από τον ελεεινάνο πύργο της και προσεγγίζει τους ανθρώπους της υπαίθρου. Το σημείο συνάντησης των δύο αυτών τάσεων συνιστά το Πανεπιστήμιο των Ορέων».

Ένας από τους στόχους του Πανεπιστημίου των Ορέων είναι η προστασία του ανθρώπινου και φυσικού περιβάλλοντος

Οι στόχοι του είναι σαφείς και συγκεκριμένοι, και οι δράσεις του κινούνται στην κατεύθυνση της «λάμψης πρωτόπου ευμορφίας - της προστασίας του ανθρώπινου και φυσικού περιβάλλοντος - της απόρρητης του υπερτεμαχισμού και του ακραίου ατομικισμού - της βιώσιμης ανάπτυξης με την ανάπτυξη των χαμένων ανθρωπινων ακέραιων και του πολιτισμικά τοπόσημα των μικρών κοινωνιών - της ενίσχυσης της παραδοσιακής οικονομίας με μοντέρνα εργαλεία διαχείρισης - της απόλαυσης της παραβατικότητας - της υπεξάρτησης από την οικονομία του δανεισμού και των επιδοτήσεων - και επανοικοδομήσεις της ανθρωπινης ευτυχίας με ανθρώπινους δείκτες και όχι με εισοδηματικά δεδομένα - της ανάπτυξης του κατά κεφαλήν εισοδήματος ευτυχίας».